

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott

Tid:	Tisdagen den 5 december 2023 kl. 14:30-15:00	
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum	
Beslutande:	Hans Lindberg (S), ordförande Anders Ågren (M), vice ordförande Janet Ågren (S) Tomas Wennström (S) Lena Andersson (M) Bore Sköld (V) Mattias Larsson (C)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Anders Ågren	
Sekreterare:	Digital signatur Tomas Jakobsson	§§ 401-402
Ordförande:	Digital signatur Hans Lindberg	
Justerare:	Digital signatur Anders Ågren	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
Sammanträdesdatum:	2023-12-05
Anslaget har satts upp:	2023-12-07
Anslaget tas ner:	2023-12-29
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, nämndskansliet
Underskrift:	Digital signatur Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstemän

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 401

Diarienum: KS-2023/00903

Information om organisationsutvärdering samt stadsledningskontorets organisation**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna utvärdering av nuvarande flerförvaltningslösning

att godkänna information om renodling/justering av Stadsledningskontorets organisation.

Ärendebeskrivning

I oktober 2018 fattade kommunfullmäktige beslut om att den då rådande 1-förvaltningslösningen skulle ombildas till en flerförvaltningslösning. Ett år senare (nov 2019) beslutade kommunfullmäktige att personal- och ekonomifunktionerna skulle decentraliseras och att en uppdelning mellan kommungemensamma personal- och ekonomiresurser skulle samlas inom Stadsledningskontoret och att verksamhetsnära stöd skulle fördelas till de olika nämnderna.

I samband med dessa beslut gav kommunfullmäktige även uppdrag om att förvaltningsindelningen samt antal förvaltningar skulle utvärderas efter två år (dvs 2020).

Med anledning av pandemin var det dock inte möjligt eller prioriterat att genomföra utvärderingen redan 2020. Utvärdering av den nya kommunorganisationen har därför genomförts under våren 2023.

Utvärderingen har genomförts genom dialog och skriftliga underlag från respektive förvaltning samt från Centrala Samverkans Gruppen (CSG).

Den nu genomförda utvärderingen visar att den nya organisationen landat väl och att de effekter som eftersträvades vid beslutet 2018 i hög grad infriats. Nämndernas roll har tydliggjorts, nämndernas styrning över de egna förvaltningarna har förstärkts samt att nämndernas verksamhets-, personal-, ekonomi- och arbetsmiljöansvar har förtydligats.

I samband med utvärderingen har dock några smärre justeringsbehov i gränsdragning/ansvarsfördelning identifierats. De justeringsbehov som identifierats berör huvudsakligen utformning av kommunstyrelsens förvaltning inom följande två områden:

1. *Behov av att se över rådande uppdelning av kommungemensamma verksamheter som arbetar med digitalisering och IT.*

Kommungemensamma resurser för Digitalisering och IT återfinns idag dels inom ramen för Stadsledningskontoret (KS) och dels inom ramen för Teknik- och fastighetsförvaltningen (TN). Detta bedöms ej vara en optimal uppdelning. I ett separat ärende har därför förslag till samorganisering av dessa funktioner inom Teknik- och fastighetsförvaltningen hanterats i Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden under hösten 2023. Nödvändig förändring av Tekniska nämndens respektive Kommunstyrelsens reglementen ska enligt plan hanteras av Kommunfullmäktige i dec 2023.

2. *Behov av att justera och renodla kommunstyrelsens förvaltning.*

Utvärderingen har påvisat att Kommunstyrelsen ej haft en renodlad förvaltning sett till reglemente och grunduppdrag. Organisatoriskt har kommunstyrelsen haft sin verksamhet förlagd i tre olika förvaltningar. Huvuddelen av kommunstyrelsens verksamhet är organiserad i Stadsledningskontoret samtidigt som delar av kommunstyrelsens verksamhet har organiserats inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (Strategisk utveckling/Fd Övergripande planering) och delar inom Utbildningsförvaltningen (minoritetssamordnare/minoritetsfrågor). De verksamheter som organiserats inom annan förvaltning har finansierats av kommunstyrelsen.

Denna uppdelning av kommunstyrelsens verksamhet på tre förvaltningar har medfört vissa otydligheter och att den tydlighet i

ansvarsfördelning som kommunfullmäktige eftersträvade vid beslutet 2018 ej fullt ut varit möjlig att implementera.

Stadsdirektör Margaretha Alfredsson har därför gjort en översyn av Stadsledningskontorets organisation och har för avsikt att genomföra vissa justeringar för att samla kommunstyrelsens verksamheter inom kommunstyrelsens förvaltning. Detta innebär att Strategisk utveckling (Fd Övergripande planering) flyttas från Samhällsbyggnadsförvaltningen till Stadsledningskontoret och att minoritetssamordnarna flyttas från Utbildningsförvaltningen till Stadsledningskontoret.

Justeringarna är samverkade i FSG och CSG och samverkan har avslutats i enighet. Justeringarna gäller från 2024-01-01.

Justeringarna kräver i sak ingen förändring av kommunstyrelsens eller någon annans nämnds reglemente och bedöms ligga inom ram för den delegation Stadsdirektör har i organisationsfrågor.

Eventuellt kan justeringen innebära behov av namnändring av nuvarande Samhällsbyggnadsförvaltning. Den frågan hanteras i så fall i särskild ordning.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 - Utvärdering flerförvaltningsorganisation ver 230613

Bilaga 2 - Förvaltningarnas återkoppling flerförvaltningsorganisationen

Bilaga 3 - CSG 20230209 protokoll

Beredningsansvariga

Margaretha Alfredsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samhällsbyggnad

Stadsledningskontoret

§ 402

Diarienum: KS-2023/00862

Svar på remiss: Förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att tillstyrka förslagen som sådana i promemoria Fi2023/02676 med tillägg att kommuner och regioner kompenseras för de ökade kostnaderna 2024 och 2026.

Ärendebeskrivning

Fysiska personer, som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret och har haft förvärvsinkomst, har enligt 63 kap. 2 § IL rätt till grundavdrag. Grundavdraget beräknas till ett högre belopp för personer som har uppnått en viss ålder, det så kallade förhöjda grundavdraget. Det förhöjda grundavdraget syftar till att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer. De ändringar som gjordes i samband med höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet innebär att åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget har höjts från 65 till 66 år från och med 2023. Från och med 2026 höjs åldersgränsen från 66 till 67 år. Detta kommer att med relativt kort framförhållning göra att personer födda 1957 och 1959 kommer att få en högre beskattning på pensionen under något år relaterat till höjd åldersgräns för pensionsålderns riktålder. Promemorian anser att det är rimligt att dessa åldersgrupper kompenseras ekonomiskt då de inte har samma möjlighet som övriga åldersgrupper att ställa om sig för höjd riktålder och att detta får anses vara orättvist. I sammanhanget fattade riksdagen beslut den 31 maj 2023, d.v.s. när fem månader redan passerat av det år under vilket personer födda 1957 fyllt 65 år. Flertalet i åldersgruppen hade vid denna tidpunkt sannolikt fattat beslut om ålder för

pensionsavgång. Konsekvenserna av förändringarna kunde därmed inte förutses.

Då åldersgränsen gäller åldern vid beskattningsårets ingång innebär ändringen att personer födda 1957 har rätt till förhöjt grundavdrag först 2024. Höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet och i skattelagstiftningen har alltså inneburit att personer födda 1957 hamnar i en situation där de inte omfattas av åldershöjningarna i pensionssystemet. De omfattas inte heller av kringliggande trygghetssystem, men omfattas av bestämmelsen om höjd åldersgräns till 66 år för det förhöjda grundavdraget.

För personer 1959 kommer en liknande situation att uppstå 2026 då riktåldern för pension kommer att höjas till 67 år. Promemorian föreslår därför att den kommande höjningen av åldersgränsen till 67 år för rätt till det förhöjda grundavdraget senareläggs med ett år, från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2027.

Promemorian föreslår utifrån detta att bestämmelser om kompensation till personer födda 1957 införs i en ny lag och en ny förordning. I lagen anges att regeringen ska ha möjlighet att meddela föreskrifter om förfarande, förutsättningar för att erhålla kompensation och kompensationens storlek. För att inte andra mottagna stöd i socialförsäkringssystemet ska påverkas för individen, eller att exempelvis få del av skattereduktion, föreslås att en kreditering görs på skattekontot gällande beskattningsåret 2023 för personer födda 1957. Promemorian föreslår att storleken på kompensationen beräknas genom att ett underlag för kompensation multipliceras med summan av de skattesatser för kommunalskatt och regionskatt för beskattningsåret 2023 som gäller i hemortskommunen för den som har rätt till kompensationen.

Beträffande kostnader för 2024 beräknas den föreslagna kompensationen uppgå till 3,20 miljarder kronor och som huvudsakligen betalas ut under 2024. Eftersom kompensationen föreslås vara skattefri uppstår inga indirekta effekter på skatteintäkterna. Sysselsättningen bedöms inte heller påverkas nämnvärt då det är ett engångsbelopp. Vidare bedöms förslaget

inte ha någon nämnvärd påverkan på den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Gällande kostnader för 2026 i form av det förhöjda grundavdraget för personer födda 1959 beräknas dessa vara 3,30 miljarder kronor för kommuner och regioner och 0,10 miljarder för staten.

I detta sammanhang får det anses rimligt att staten i denna del kompenserar kommuner och regioner för de ökade kostnaderna både gällande år 2024 och 2026. Detta då det är staten som beslutar om riktålder för pensionsavgång och att kompensation för åldersgrupperna födda 1957 och 1959 får konsekvenser för kommuner och regioner. Sammanfattningsvis föreslås att Umeå kommun ställer sig bakom promemorians förslag som sådana gällande kompensationer för åldersgrupper födda 1957 och 1959 utifrån höjd riktålder för pension. Umeå kommun anser dock att det är rimligt att kommuner och regioner kompenseras av staten för ökade kostnader 2024 och 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Remiss FI2023/02676

Remissdirektiv kompensation 1957 och 1959 231011

Promemoria kompensation till personer födda 1957 och 1959

Beredningsansvariga

Karin Ahnqvist

Stefan Larsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Ekonomidirektör

Finansdepartementet senast den 15 januari 2024 till

fi.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2023/02676 och remissinstansens namn i ämnesraden.